Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Verordening Afvalstoffenheffing 2025 en de Verordening Kwijtschelding
Zaaknummer: 2024-216779

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Bijgaand doen wij u een voorstel toekomen om de belastingverordeningen voor 2025 vast te stellen.
De belastingverordeningen die wijzigen worden ‘opnieuw’ vastgesteld en de betreffende ‘oude’ belastingverordeningen worden ingetrokken.

Algemeen
Met dit voorstel worden twee verordeningen aan u voorgelegd. Het gaat om de verordening Afvalstoffenheffing 2025 en de Verordening Kwijtschelding 2025. Hieronder wordt eerst ingegaan op de verordening kwijtschelding.

Verordening kwijtschelding 2025
Een aandachtspunt is dat normaal gesproken in de verordening een artikel te vinden was over kwijtschelding. Dit is voor 2025 uit de verordeningen gehaald. De bepaling is overbodig, omdat de mogelijkheid voor het verlenen van kwijtschelding is opgenomen in de verordening kwijtschelding.

In de verordening kwijtschelding is het maximale bedrag aan kwijtschelding voor het variabele deel van de afvalstoffenheffing terug te vinden. Dit bedrag is voor 2025 gewijzigd. In 2024 was het maximale bedrag €59,12 en in 2025 is het maximale bedrag aan kwijtschelding €98,80

Verordening Afvalstoffenheffing 2025

Lager vast tarief en hoger variabel tarief
In de verschillende debatten over de afvalstoffenheffing is door verschillende fracties verzocht om een lager vast tarief en een hoger variabel tarief te gaan hanteren. Tijdens de bijeenkomsten met de raad over het vaststellen van de tarieven afvalstoffenheffing 2023 en 2024 is vanuit het college de intentie uitgesproken om het variabele tarief te verhogen wanneer meer bekend is over de effecten van de invoering van diftar op de hoeveelheid restafval. Nu bekend is wat de scheidingsresultaten van 2023 zijn en ook het effect helder is van de invoering van de financiële prikkel op de hoeveelheid restafval, is een betere raming te maken van de hoeveelheid restafval en daarmee de te verwachten inkomsten bij aangepaste tarieven.

Effect verhoging variabel tarief
Alle gemeenten die diftar op gewicht hebben ingevoerd zijn meteen een stuk hoger gaan zitten met hun tarief in vergelijking met de gemeente Leeuwarden. Gevallen waarin het vaste tarief is verlaagd en het variabele tarief verhoogd, zijn ons niet bekend. Een wijziging van het tarief betekent dat er intensieve communicatie moet plaatsvinden zodat inwoners op de hoogte zijn van de nieuwe tarieven. De uitkomsten van de inwonersenquête uit 2024 worden benut bij de keuze voor het inzetten van de juiste

communicatiemiddelen zodat de diverse doelgroepen zo goed mogelijk bereikt worden. Op basis van ervaringscijfers wordt ervan uitgegaan dat een dergelijk intensieve communicatie-campagne kan leiden tot een afname van de hoeveelheid restafval van 5% tot 10% (omgerekend 8 tot 16 kg per inw/jr). De hoeveelheid netto restafval[1] per inwoner zal in dat geval dalen naar 100 tot 92 kg/inw/jr.

Naast de milieuwinst die hierdoor optreedt, ontstaat ook een besparing op de kosten van verwerking van restafval. Per 1 januari 2024 is de belasting op het verbranden van restafval per ton opnieuw verhoogd van € 35,70 naar € 39,23. Een afname van 16 kg per inwoner restafval betekent een structurele besparing op de verwerking van restafval van ca. € 240.000. Of de hoeveelheid bijplaatsingen toenemen bij een tariefsverhoging is lastig in te schatten. Het is niet de verwachting, aangezien de grote stap naar een nieuw systeem al is gezet. Daarnaast blijkt er geen sprake te zijn van meer bijzet in gemeenten die een hoger tarief hanteren.

Doorgerekende varianten
Er zijn vier varianten van het variabele tarief doorgerekend variërend van het huidige scenario (€0,09 per kg) tot een tarief van € 0,35 per kg. Daarbij wordt uitgegaan dat de hoeveelheid restafval dat inwoners aanbieden vanaf een tarief van € 0,20 per kg met 10 kg per inwoner daalt. De verwachting is dat een besparing van het restafval met name veroorzaakt wordt door de communicatie over een tariefswijziging. We verwachten niet dat een tarief van € 0,25 en € 0,35 per kg een verdere reductie van het restafval teweegbrengt ten opzichte van het tarief van € 0,20 per kg. In onderstaand schema zijn de gevolgen voor het vaste tarief van vier scenario's in beeld gebracht.

Tarieven eenpersoonshuishouden (EPH) en meerpersoonshuishouden (MPH) bij diverse tarieven per kg

	2024	scenario's 2025			
tarief per klepopening	€ 0,67	€ 0,67	€ 1,15	€ 1,37	€ 1,81
tarief per kg	€ 0,09	€ 0,09	€ 0,20	€ 0,25	€ 0,35
EPH	€ 193	€ 198	€ 177	€ 167	€ 146
MPH	€ 289	€ 296	€ 266	€ 250	€ 219

Afdekken financieel risico
Wanneer minder kilogrammen restafval worden aangeboden dan geraamd, worden minder inkomsten ontvangen om de vaste kosten te kunnen dekken (de zogenaamde diftar-paradox). In onderstaand schema is per variant van het variabele tarief in beeld gebracht wat het financieel risico is wanneer de hoeveelheid restafval 10 kg per inwoner per jaar minder is dan geraamd. Een dergelijke verlaging van het restafval is niet te verwachten omdat de systeemwijziging naar gedifferentieerde tarieven reeds heeft plaatsgevonden. Voor de berekening van het financiële risico is dit als uitgangspunt genomen. In onderstaand schema is steeds per variant dit risico in beeld gebracht. Bij de

[1] Netto restafval: totaal te verbranden afval. Dit bestaat uit:
- 'fijn' restafval dat wordt ingezameld via de Sortibak (minicontainer) en ondergrondse container en overblijft ná nascheiding van onder meer plastic, metalen en drankverpakkingen door Omrin
- grof restafval en bouw en sloop residu dat verbrand wordt

variant van een variabel tarief van €0,35 per kg en een klepopeningstarief van € 1,81 is het financiële risico € 328.961. Als het risico zich voordoet, kunnen de extra kosten worden gedekt uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Financieel risico obv reductie restafval van 10 kg/inw/jr

tarief per klepopening	€ 0,67	€ 1,15	€ 1,37	€ 1,81
tarief per kg	€ 0,09	€ 0,20	€ 0,25	€ 0,35
Financieel risico	€ 96.775	€ 136.961	€ 200.961	€ 328.961

Voorstel tarieven 2025
Geadviseerd wordt om het variabel tarief van € 0,09 per kg te verhogen naar € 0,20 per kg en het tarief per keer dat de Sortibak wordt aangeboden gelijk te houden, namelijk €1,00 per lediging. Het tarief per klepopening wordt in dat scenario € 1,15. Dit is een niet ál te sterke verhoging van het variabele tarief, maar geeft inwoners wel meer besparingsmogelijkheden en is conform eerder uitgesproken intenties. Het vaste tarief kan hierdoor dalen naar €266 voor een meerpersoonshuishouden en €177 voor een eenpersoonshuishouden.

Net als bij de invoering van diftar, stellen we voor om de aanpassing van de tarieven te combineren met een stevige communicatie-inzet. Daarbij leggen we uit waarom we kiezen voor een verschuiving van het tarief (van vast naar variabel) en geven we inwoners handvaten om hun scheidingsgedrag te verbeteren. Met deze aanpassingen is het mogelijk om rond of zelfs onder de 100 kg restafval per inwoner per jaar uit te komen. Daarnaast verwachten we dat de (tijdelijke) negatieve effecten van ontwijkgedrag beheersbaar blijven. Uiteraard behouden we op dit thema de reguliere inzet van voorlichting, handhaving en opruimen.

Om inwoners te laten wennen aan het tarief en niet ieder jaar intensief te hoeven communiceren over een tariefsverhoging, stellen we ook voor om niet ieder jaar een tariefsprong te maken, waarbij we de komende twee jaar geen voorstellen voor zo'n tariefsprong gaan doen. Dit is wel afhankelijk van eventuele inflatiecorrecties en kostenontwikkelingen.

Voorstel
Wij stellen voor om de bijgevoegde verordening afvalstoffenheffing met bijbehorende tarieventabel en de verordening kwijtschelding vast te stellen.

Leeuwarden, 22 oktober 2024,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: Buma, Sybrand <sybrand.buma@leeuwarden.nl>
23/10/2024 13:23:04 CEST
ID: 47258bec-b1fb-422d-aed9-2b58e502a3b0
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: de Jong de, Eelke <eelke.dejong@leeuwarden.nl>
06/11/2024 13:36:49 CET
ID: 47258bec-b1fb-422d-aed9-2b58e502a3b0
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*